

LIBER 43rd Annual Conference
Reserch Libraries in the 2020 Information Landscape
Riga, Lotyšsko
2. – 5. 7. 2014

Účastníci:
Martin Svoboda, ředitel NTK
Štěpánka Žižková, vedoucí referátu 102

datum zpracování: červenec 2014

1. Účel cesty

[43. výroční konference sdružení evropských akademických knihoven LIBER](#) v letošním roce zorganizovala ve dnech 2. – 5. 7. 2014 lotyšská Národní knihovna v Rize. Hlavním tématem konference byla budoucnost postavení vědeckých knihoven v informačním světě v horizontu roku 2020 (Research Libraries in the 2020 Information Landscape). Celá konference probíhala v dlouhé roky budované a v době konání konference nově otevřené impozantní budově Národní knihovny Lotyšska. Hlavnímu konferenčnímu dění předcházely od 29. 6. do 1. 7. semináře a schůzky výborů LIBER.

Konference je organizována do předem i na místě volitelných, tematicky řazených, odborných bloků workshopů a společného jednání celého pléna. V průběhu konference byla v rámci plenárního zasedání zvolena jako v pořadí jedenáctá, ale jako první žena-prezidentka LIBER, paní Kristiina Hormia-Poutanen a došlo k výměně obsazení i dalších rozhodovacích orgánů LIBER, přičemž do řídicího výboru (Executive Board) byl nominován a zvolen i český zástupce, Ing. Martin Svoboda, ředitel NTK.

Česká republika byla na této konferenci zastoupena účastníky z NTK, NK ČR, AKVŠ a Univerzitní knihovny Západočeské univerzity v Plzni.

Podrobnosti o konferenci najdete zde: <http://liber2014.wp.lnb.lv/>, adresa stránky LIBER je <http://libereurope.eu/>.

2. Časový průběh cesty

Přílet: 1. 7. 2014, 21:55, ubytování

Jednání: 2. – 4. 7. 2014

Odlet: 5. 7. 2014, 17:15

3. Průběh navštívené konference

2. 7. 2014

- Dopolední program, navštívené workshopy:
 - SPARC Europe/LIBER Joint Workshop on the FOSTER and PASTEUR4OA Projects: Open Access Policy for Europe: the Implications for European Research Libraries. Obecné informace o projektech FOSTER a PASTEUR4OA a představení jednotlivých členů pracovní skupiny pro Open Access. Představení aktivit jednotlivých zúčastněných zemí (ČR – aktivity AKVŠ, viz <http://www.akvs.cz/komise/open-access.html>)
- Odpolední program: Slavnostní zahájení konference a prezentace hlavních přednášejících pro plénum:
 - Dr. Vaira Vike-Freiberga, v letech 1999 – 2007 prezidentka Lotyšska, pronesla inspirativní projev na téma role slova a imaginace pro rozvoj lidské společnosti, Rachel Frick hovořila o možnostech a využití digitální knihovny v prostředí open access a open data a o projektu Digital Public Library of America.
- Odpolední program, navštívené workshopy:
 - Crowdsourcing and Open Source. Jussi-Pekka Hakkarainen z finské Národní knihovny, hovořil o možnosti využití crowdsourcingu pro knihovny, uvedeny příklady z oblasti zajištění OCR finských historických dokumentů; Petteri Kivimaki, také z finské Národní knihovny, seznámil účastníky s problematikou open source SW, open access a open data ve vztahu s potřebami a službami Národní knihovny.
- Odpolední program, panelová diskuse nad programem Horizon 2020, účastníky panelu byli představitelé LIBER, Evropské komise, SPARC Europe a University of

Patras (Řecko). Diskutovalo se o možnostech zapojení do projektů řešených v rámci evropského dotačního programu Horizon 2020 (http://en.wikipedia.org/wiki/Horizon_2020).

- Večerní program: Conference Dinner – jednání se zástupci Web of Knowledge a ředitelkou univerzitní knihovny Univerzity v Antverpách.

3. 7. 2014

- Dopolodní program, navštívené workshopy:
 - Improved Acces to Information, přednášky v rámci tohoto bloku se týkaly zlepšení přístupu k informacím/fondům pro zrakově znevýhodněné, byla přednesena případová studie o tom, jak konkrétně pracovat s User Experience, tj. jak využít zpětnou vazbu poskytovaných služeb jako základ komunikace s uživateli knihovny a jak pracovat se speciálními fondy.
- Odpolední program: jednání v plénu:
 - prof. T. D. Wilson – fenomén e-knihy a její vliv na celkové informační prostředí, tj. nakladatele i knihovny,
 - prezentace posterů (bez zastoupení ČR),
 - přednáška hlavních sponzorů: Tamar Sadeh za ExLibris, analýza způsobu vyhledávání informací uživatelů akademických knihoven a jak jim být nápomocni, aby získali, co chtějí a potřebují,
 - panelová diskuse: Research Libraries in the 2020 Information Landscape, tj. budoucnost postavení vědeckých knihoven v informačním světě v horizontu roku 2020.

4. 7. 2014

- Dopolodní program, navštívené workshopy:
 - Open Access, rozvoj dalších témat okolo Scholarly Publishing, tvorby a využití databází kvalitních vědeckých volně přístupných zdrojů, strategie pro knihovny jak získávat přístupy v režimu OA.
- Odpolední program: jednání v plénu:
 - Dr. Andres Guadamuz z University of Sussex, Velká Británie, hovořil o právních aspektech zpřístupnění v režimu OA, open science a o autorském právu, resp. copyrightu, v režimu evropského práva, tj. čím dále harmonizovanější evropské legislativy.
 - přednášky sponzorů: zástupci Elsevier Scinece a Springer o podpoře vědeckých pracovníků při zajišťování jejich informačních potřeb.
 - závěr konference
- Odpolední program: prohlídka nové budovy lotyšské národní knihovny.

4. Závěry/shrnutí

Na první pohled by se mohlo zdát, že konference „trpěla“ absencí nových témat a výzev. V posledních letech se takových témat objevilo hned několik – zejména v oblasti zajištění práva na otevřený přístup k výsledkům vědy a výzkumu, zvláště je-li hrazen z veřejných prostředků, tj. open access, open data, open source apod. V rámci plenárního jednání sdělila Susan Reilly, že LIBER se jako jedna ze 17 dalších evropských knihovnických a výzkumných organizací stal signatářem otevřeného dopisu nakladatelství Elsevier Science týkajícího se přístupu nakladatelství k politice v oblasti TDM, tj. text and data mining. Text dopisu je zveřejněn zde: <http://libereurope.eu/news/european-research-organisations-call-on-elsevier-to-withdraw-tdm-policy/>. Velkou příležitostí byla možnost prohlídnout si novou budovu Národní knihovny Lotyšska, kde konference probíhala a samozřejmě setkání s kolegyněmi a kolegy z jiných zemí či typů knihoven.

5. Dokumentace

<http://liber2014.wp.lnb.lv/>

<http://libereurope.eu/>

<http://www.lnb.lv/en>

6. Anotace ZC

Na konferenci LIBER konané ve dnech 2. – 4. 7. 2014 v Národní knihovně Lotyšska v Rize účastníci této služební cesty vyslechli přednášky zejména z tematického okruhu Open Acces, metody zpřístupnění informací pro vědeckou a akademickou komunitu a účastnili se jednání jak v rámci četných workshopů, tak i práce a hlasování v plénu. Do řídicího výboru LIBER byl zvolen zástupce z NTK.